

**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՄԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Վ.Վ.Հարությունյան /Ս.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 6

«06» դեկտեմբերի 2023 թ.

ԷԻԿ/բ-029 -Միջազգային բիզնես ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն`	041301.00.6, Կառավարում /դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/
Կրթական ծրագիր`	041301.01.6, Կառավարում (ըստ ոլորտի) /դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/
Որակավորման աստիճան`	կառավարման բակալավր /բակալավր, մագիստրատուրա/
Ամբիոն`	Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման /ամբիոնի լրիվ անվանումը/
Ուսուցման ձևը`	առկա /առկա, հեռակա/
Կուրս/կիսամյակ	2-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
Դասախոս(ներ)`	Արինե Ստեփանյան /անուն, ազգանուն/ Էլ. հասցե/ներ arin-step88@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	3
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	4
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	6
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	6
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	7
9.	Ուսումնառության մեթոդները	7
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	8
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	14
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	16
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	16
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	17
14.	Գնահատում.....	18
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	18
	14.2. Հարցաշար.....	18
	14.3. Գնահատման չափանիշներ	19
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	22

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Միջազգային բիզնես» դասընթացը կարևորվում է կրթության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է «Կառավարում» կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

- Ծանոթացնել ուսանողներին միջազգային բիզնեսի հիմնական սկզբունքներին և մեթոդներին:
- Միջազգային առևտրի տեսությունների և միջազգային առևտրի պետական կարգավորման հիմնախնդիրների փոխանցում ուսանողներին:
- միջազգային գործարարության տեսակների, միջազգային մարքետինգի և գործընկերային կապերի տեսակների տարբերակման ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ հատվածներում կոնկրետ տնտեսական իրավիճակների վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- տալ խորացված պատկերացում միջազգային բիզնեսի հարաբերությունների վերաբերյալ:
- ծանոթացնել ազատ տնտեսական գոտիների էությանը, տեսակներին, զարգացմանը իբրև օֆշորային գոտիների
- կատարել վիճակագրական վերլուծություն արժույթային համակարգի, ինչպես նաև արտաքին առևտրի հնարավորությունների վերաբերյալ
- ուսումնասիրել միջազգային ֆինանսավարկային շուկաների ծագման ու զարգացման բնորոշ առանձնահատկությունների յուրահատկությունները:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.

«Միջազգային բիզնես» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների դպրոցական գիտելիքների, տնտեսագիտական հմտությունների առկայությունը

կամ

«Միջազգային բիզնես» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը 041301.00.6, կառավարում մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Տնտեսագիտության տեսություն», «Միկրոտնտեսագիտություն» և «Մակրոտնտեսագիտություն» դասընթացներից:

«Միջազգային բիզնես» որպես մեթոդաբանական գիտություն հիմք է հանդիսանում ուսումնառության հաջորդ կուրսերում մյուս տնտեսագիտական դասընթացների ուսումնասիրության համար:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Միջազգային բիզնես» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա թե ինչպես են դրսևորվում դասընթացի ճանաչողական, մեթոդաբանական, գործնական և կանխատեսման ֆորևնկցիաների տեսական հիմունքները,
2. իմանա ինչպես են դրսևորվում և կիրառվում ընդհանուր ճանաչողական ֆունկցիաների ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի տնտեսական աճի և տնտեսական հավասարկշռության, լրիվ զբաղվածության և արժեզրկման հետազոտության մեթոդներին,
5. կարողանա որոշել դասընթացի առանձին թեմաների փոխադարձ կապն ու օրգանական միասնությունը հասարակության զարգացման տարբեր փուլերում
6. կարողանա միջազգային բիզնես դասընթացի ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերած տեսական գիտելիքների շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)`

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)`

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

«Միջազգային բիզնես» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, հետազոտական լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և տնտեսագիտության տարբեր ոլորտների բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեդիտ/ 90ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	6	
Գործնական աշխատանք	6	
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	78	
Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

▪ **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

▪ **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել էլույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

▪ **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդալոգիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն:

▪ **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրվող, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործ-

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:

- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաձանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր.

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում.

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարամունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	<p>ԹԵՄԱ 1. Միջազգային բիզնեսի էությունը և կազմակերպման առանձնահատկությունները արտաքին առևտրային միջավայրում</p> <ul style="list-style-type: none"> • Միջազգային բիզնեսի էությունը և ձևերը • Միջազգային բիզնեսի դասակարգումը և իրականացման մեթոդները • Միջազգային բիզնեսում միջնորդների կազմակերպման ձևերը 	2		2		8
2.	<p>ԹԵՄԱ 2. Գործընկերային կապեր</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Հասկացություն գործարքի մասին ▪ Գործընկերների համագործակցության հիմնական ուղղությունները ▪ Համատեղ գործարարություն ▪ Արտադրական կոոպերացիա ▪ Լիզինգ, ֆրանչայզինգ, բարտեթ, ֆակտորինգ 					8
3.	<p>ԹԵՄԱ 3. Գործարար պայմանագիր</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ընդհանուր հասկացություն գործարար պայմանագրի մասին ▪ Պայմանագրերի դասակարգումը 			2		8

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Պայմանագրի կնքման նախապատրաստումը ▪ Օֆերտան որպես պայմանագրի կնքման ձև ▪ Գործարարի կողմից պայմանագրի պայմանների ձևակերպում 					
4.	ԹԵՄԱ 4. Արտաքին առևտուր <ul style="list-style-type: none"> ▪ Արտաքին առևտրի էությունը, ձևերն ու նշանակությունը ▪ Արտաքին առևտրի սակագնային կարգավորումը ▪ Արտաքին առևտրի ոչ սակագնային կարգավորումը 					8
5.	ԹԵՄԱ 5. Միջազգային մարքեթինգը որպես միջազգային բիզնեսի արդյունավետության պայման <ul style="list-style-type: none"> ▪ Միջազգային մարքեթինգը որպես շուկայական հարաբերությունների ենթահամակարգ ▪ Միջազգային ընկերությունների շուկայավարության առանձնահատկությունները ▪ Ժամանակակից միջազգային մարքեթինգի խնդիրները 	2				8
6.	ԹԵՄԱ 6. Միջազգային արժույթային հարաբերություններ <ul style="list-style-type: none"> ▪ Միջազգային արժույթային համակարգի ձևավորումը ▪ Ոսկյա դեվիզային (Բրետտոն-Վուդոյան) համակարգ* ▪ Լոդացող արժույթային համակարգ (Ճամայկայի արժույթային համակարգ) ▪ Արժույթային փոխարժեքի էությունը ▪ Միջազգային արժույթային քաղաքականություն 					10
7.	ԹԵՄԱ 7. Աութոռսինգը միջազգային բիզնեսում <ul style="list-style-type: none"> ▪ Աութոռսինգի էությունը 	2				10

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Գործնական աութորսինգի ձևավորումը և զարգացումը ▪ Աութորսինգային ծառայությունների համաշխարհային շուկա ▪ Կազմակերպության զարգացման ռազմավարության կողմնորոշումը դեպի աութորսինգ 					
8.	ԹԵՄԱ 8. Ազատ տնտեսական գոտիներ <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ազատ տնտեսական գոտիների էությունը, տեսակները և հիմնական բնութագրական գծերը ▪ Ազատ տնտեսական գոտիների ներդրումային կլիմայի առանձնահատկությունները* ▪ Ազատ տնտեսական գոտիները որպես համաշխարհային տնտեսության մեջ ինտեգրման միջոց ▪ Ազատ տնտեսական գոտիների զարգացումն օֆշորային կենտրոնների օրինակով 					10
9.	ԹԵՄԱ 9. Չափագրումը՝ ստանդարտացումը և հավաստագրումը՝ սերտիֆիկացումը միջազգային բիզնեսում <ul style="list-style-type: none"> ▪ Արտադրանքի մրցունակության բարձրացումը որպես միջազգային բիզնեսի զարգացման գրավական ▪ Չափագրման և հավաստագրման բովանդակությունը միջազգային բիզնեսում ▪ Չափագրման, հավաստագրման գործընթացների ապահովումը համաշխարհային տնտեսությունում ▪ ISO չափորոշիչները ժամանակակից միջազգային բիզնեսում 			2		8
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		6		6		78

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ջեֆֆրի Դ. Սաքս, Լարրեյն Բ., «Մակրոտնտեսագիտությունը գլոբալ տնտեսությունում»	Երևան 2002թ.
2.	Դարբինյան Ա. Վ. «Հայաստանը միջազգային տնտեսական ինտեգրացման գործընթացում»	Երևան 2002թ.
3.	Շահոյան Ա. Գ., Թադևոսյան Ա. Ս «Ֆիրմաների արտաքին տնտեսական կապերը և միջազգային արտաթույթային հարաբերությունները» /Ուս. ձեռնարկ	Երևան 2003թ.
4.	Օդաբաշյան Վ. և ուրիշ. «Միջազգային բիզնեսի հիմունքներ», Ուս. ձեռնարկ,	Երևան 2006թ.
5.	Авдокушин Е.Ф. Маркетинг в международном бизнесе: Учебн.	М.: „Дашков и К,, 2002.- 328с.
6.	Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения.	М.: Юристь, 2002.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
7.	Булатова А.С. "Мировая экономика	Юристь", М.: 1999.
8.	Даниельс Д., Радеба Л.Х. Международный бизнес. Внешняя среда и деловые стратегии.	М.: Дело, 1994.
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Միջազգային բիզնեսի էությունը և կազմակերպման առանձնահատկությունները	Միջազգային բիզնեսի էությունը և ձևերը Միջազգային բիզնեսի դասակարգումը և իրականացման մեթոդները	2	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	Արտաքին առևտրային միջավայրում	Միջազգային բիզնեսում միջնորդների կազմակերպման ձևերը		
2.	Գործընկերային կապեր	Հասկացություն գործարքի մասին Գործընկերների համագործակցության հիմնական ուղղությունները Համատեղ գործարարություն Արտադրական կոոպերացիա Լիզինգ, ֆրանչայզինգ, բարտեեր, ֆակտորինգ		*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
3.	Գործարար պայմանագիր	Ընդհանուր հասկացություն գործարար պայմանագրի մասին Պայմանագրերի դասակարգումը Պայմանագրի կնքման նախապատրաստումը Օֆերտան որպես պայմանագրի կնքման ձև Գործարարի կողմից պայմանագրի պայմանների ձևակերպում		*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
4.	Արտաքին առևտուր	Արտաքին առևտրի էությունը, ձևերն ու նշանակությունը Արտաքին առևտրի սակագնային կարգավորումը Արտաքին առևտրի ոչ սակագնային կարգավորումը	2	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը

5.	Միջազգային մարքեթինգը որպես միջազգային բիզնեսի արդյունավետության պայման	Միջազգային մարքեթինգը որպես շուկայական հարաբերությունների ենթահամակարգ Միջազգային ընկերությունների շուկայավարության առանձնահատկությունները Ժամանակակից միջազգային մարքեթինգի խնդիրները		*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
6.	Միջազգային արժույթային հարաբերություններ	Միջազգային արժույթային համակարգի ձևավորումը Ուսկյա դեվիզային (Բրետոն-Վուդոյան) համակարգ* Լոդացող արժույթային համակարգ (Ճամայկայի արժույթային համակարգ) Արժույթային փոխարժեքի էությունը Միջազգային արժույթային քաղաքականություն		*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
7.	Աութոսրսինգը միջազգային բիզնեսում	Աութոսրսինգի էությունը Գործնական աութոսրսինգի ձևավորումը և զարգացումը Աութոսրսինգային ծառայությունների համաշխարհային շուկա Կազմակերպության զարգացման ռազմավարության կողմնորոշումը դեպի աութոսրսինգ		*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
8.	Ազատ տնտեսական գոտիներ	Ազատ տնտեսական գոտիների	2	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված

		<p>Էությունը, տեսակները և հիմնական բնութագրական գծերը</p> <p>Ազատ տնտեսական գոտիների ներդրումային կլիմայի առանձնահատկությունները*</p> <p>Ազատ տնտեսական գոտիները որպես համաշխարհային տնտեսության մեջ ինտեգրման միջոց</p> <p>Ազատ տնտեսական գոտիների զարգացումն օֆշորային կենտրոնների օրինակով</p>		<p>գրականությունը</p>
<p>9.</p>	<p>Չափագրումը՝ ստանդարտացումը և հավաստագրումը՝ սերտիֆիկացումը միջազգային բիզնեսում</p>	<p>Արտադրանքի մրցունակության բարձրացումը որպես միջազգային բիզնեսի զարգացման գրավական</p> <p>Չափագրման և հավաստագրման բովանդակությունը միջազգային բիզնեսում</p> <p>Չափագրման, հավաստագրման գործընթացների ապահովումը համաշխարհային տնտեսությունում</p> <p>ISO չափորոշիչները ժամանակակից միջազգային բիզնեսում</p>		<p>*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը</p>

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Միջազգային բիզնեսի էությունը և կազմակերպման առանձնահատկությունները արտաքին առևտրային միջավայրում	Միջազգային բիզնեսի էությունը և ձևերը Միջազգային բիզնեսի դասակարգումը և իրականացման մեթոդները Միջազգային բիզնեսում միջնորդների կազմակերպման ձևերը	2	գրավոր - բանավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
2.	Գործընկերային կապեր	Հասկացություն գործարքի մասին Գործընկերների համագործակցության հիմնական ուղղությունները Համատեղ գործարարություն Արտադրական կոոպերացիա Լիզինգ, ֆրանչայզինգ, բարտեեր, ֆակտորինգ		գրավոր - բանավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
3.	Գործարար պայմանագիր	Ընդհանուր հասկացություն գործարար պայմանագրի մասին Պայմանագրերի դասակարգումը Պայմանագրի կնքման		գրավոր - բանավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		նախապատրաստումը Օֆերտան որպես պայմանագրի կնքման ձև Գործարարի կողմից պայմանագրի պայմանների ձևակերպում			
4.	Արտաքին առևտուր	Արտաքին առևտրի էությունը, ձևերն ու նշանակությունը Արտաքին առևտրի սակագնային կարգավորումը Արտաքին առևտրի ոչ սակագնային կարգավորումը	2	գրավոր - բանավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
5.	Միջազգային մարքեթինգը որպես միջազգային բիզնեսի արդյունավետության պայման	Միջազգային մարքեթինգը որպես շուկայական հարաբերությունների ենթահամակարգ Միջազգային ընկերությունների շուկայավարության առանձնահատկությունները Ժամանակակից միջազգային մարքեթինգի խնդիրները		գրավոր - բանավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
6.	Միջազգային արժույթային հարաբերություններ	Միջազգային արժույթային համակարգի ձևավորումը Ոսկյա դեվիզային (Բրետոն- Վուդոյան) համակարգ* Լոդացող արժույթային համակարգ (Ճամայկայի արժույթային		գրավոր - բանավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը

		համակարգ) Արժութային փոխարժեքի էությունը Միջազգային արժութային քաղաքականություն			
7.	Աութորսինգը բիզնեսում	միջազգային Աութորսինգի էությունը Գործնական աութորսինգի ձևավորումը և զարգացումը Աութորսինգային ծառայությունների համաշխարհային շուկա Կազմակերպության զարգացման ռազմավարության կողմնորոշումը դեպի աութորսինգ	2	գրավոր - բանավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
8.	Ազատ տնտեսական գոտիներ	Ազատ տնտեսական գոտիների էությունը, տեսակները և հիմնական բնութագրական գծերը Ազատ տնտեսական գոտիների ներդրումային կլիմայի առանձնահատկությունները* Ազատ տնտեսական գոտիները որպես համաշխարհային տնտեսության մեջ ինտեգրման միջոց Ազատ տնտեսական գոտիների զարգացումն օֆշորային կենտրոնների օրինակով		գրավոր - բանավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
9.	Չափագրումը՝ ստանդարտացումը և հավաստագրումը՝ սերտիֆիկացումը	Արտադրանքի մրցունակության բարձրացումը որպես միջազգային		գրավոր - բանավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը

	միջազգային բիզնեսում	բիզնեսի զարգացման գրավական Չափագրման և հավաստագրման բովանդակությունը միջազգային բիզնեսում Չափագրման, հավաստագրման գործընթացների ապահովումը համաշխարհային տնտեսությունում ISO չափորոշիչները ժամանակակից միջազգային բիզնեսում			
--	----------------------	--	--	--	--

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	<i>Թեմա</i>	Ուսումնասիրվող հարցեր	<i>Ժամաքանակ</i>	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.					
2.					

¹¹ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	Արտաքին առևտրի սակագնային և ոչ սակագնային կարգավորումը		Ռեֆերատ և մշակում	Գործնական պարապմունքների ժամերին	գրավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը
2.	Միջազգային բիզնեսի շրջակա միջավայրի առանձնահատկությունները ԱՄՆ-ում, ԵՄ-ում, Ճապոնիայում, Լատինական Ամերիկայում, Ասիայում և ՀՀ-ում		Ռեֆերատ և հետազոտություն	Գործնական պարապմունքների ժամերին	գրավոր	*-բոլոր թեմաների համար օգտագործել նշված գրականությունը

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
--------------------	---

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Համակրգչային լսարաններ՝ ֆ3, ֆ4, ֆ 5
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Մարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	Լսարաններ՝ ֆ41, ֆ43

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է Ստուգարքով: Ստուգարքով ամփոփվող

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 ստուգման միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.2. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

- Տեսական գիտելիքները.....:
- Գործնական աշխատանքները.....:
- Մեմինար պարապմունքները.....:
- Լաբորատոր աշխատանքները.....:
- Ինքնուրույն աշխատանքը.....:

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	041301.00.6, Կառավարում <i>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</i>
Կրթական ծրագիր`	041301.01.6, Կառավարում (ըստ ոլորտի) <i>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</i>
Որակավորման աստիճան`	կառավարման բակալավր <i>/բակալավր, մագիստրատուրա/</i>

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/բ-029 -Միջազգային բիզնես			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	12	Դասախոսություն	6
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	6
	Ինքնուրույն	78		
Ընդամենը	90			
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p><i>Դասընթացի նպատակ է՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել միջազգային բիզնեսի հիմնական սկզբունքներին և մեթոդներին, միջազգային առևտրի տեսություններին և միջազգային առևտրի պետական կարգավորման հիմնախնդիրներին: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i> <u>պետք է իմանա.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Միջազգակին կոտրակտների ձևերը և կնքման պայմանները, սակագնային և ոչ սակագնային կարգավորման եղանակները, միջազգային արժույթային հարաբերությունների և ֆինանսավարկային շուկաների էությունը, ազատ տնտեսական գործիքների ընդհանուր բնութագիրը, օֆշորային գոտիներում բիզնեսի կազմակերպման յուրահատկությունները, անդրազգային կոորպորացիաների դերն ու նշանակությունն ազգային երկրների տնտեսության համակարգում <p><i>Հմտություն</i> <u>պետք է տիրապետի.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> համաշխարհային տնտեսության և համաշխարհային շուկայի 			

	<p>խոր մասնագիտական գիտելիքների</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ իրականացնել համեմատական վերլուծություններ տարբեր երկրների միջազգային և արտաքին տնտեսական գործունեության մասին ▪ տիրապետի միջազգային բիզնեսի կազմակերպման հիմնական օրենքներին ▪ ունակ լինի ներկայացնել կոմունիկացիաների և կառավարչական որոշումների ընդունման ու իրացման գործընթացի արդյունավետության բարձրացման նպատակով կիրառվող հիմնական մոտեցումները <p><i>Կարողունակություն</i> <u>պետք է կարողանա.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Տալ խորացված պատկերացում միջազգային բիզնեսի հարաբերությունների վերաբերյալ ▪ կարողանալ կատարել վիճակագրական վերլուծություն արժույթային համակարգի, ինչպես նաև արտաքին առևտրի հնարավորությունների վերաբերյալ: ▪ կարողանալ ուսումնասիրել միջազգային ֆինանսավարկային շուկաների ծագման ու զարգացման բնորոշ առանձնահատկությունների յուրահատկությունները ▪ կարողանալ ներկայացնել միջազգային գործարարության կապերի տեսակներն ու բնորոշ գծերը, համագործակցության ձևերը
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>ԹԵՄԱ 1. Միջազգային բիզնեսի էությունը և կազմակերպման առանձնահատկությունները արտաքին առևտրային միջավայրում</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Միջազգային բիզնեսի էությունը և ձևերը ▪ Միջազգային բիզնեսի դասակարգումը և իրականացման մեթոդները ▪ Միջազգային բիզնեսում միջնորդների կազմակերպման ձևերը <p>ԹԵՄԱ 2. Գործընկերային կապեր</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Հասկացություն գործարքի մասին ▪ Գործընկերների համագործակցության հիմնական ուղղությունները ▪ Համատեղ գործարարություն ▪ Արտադրական կոոպերացիա ▪ Լիզինգ, ֆրանչայզինգ, բարտեք, ֆակտորինգ <p>ԹԵՄԱ 3. Գործարար պայմանագիր</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ընդհանուր հասկացություն գործարար պայմանագրի մասին ▪ Պայմանագրերի դասակարգումը ▪ Պայմանագրի կնքման նախապատրաստումը ▪ Օֆերտան որպես պայմանագրի կնքման ձև ▪ Գործարարի կողմից պայմանագրի պայմանների

ձևակերպում

ԹԵՄԱ 4. Արտաքին առևտուր

- Արտաքին առևտրի էությունը, ձևերն ու նշանակությունը
- Արտաքին առևտրի սակագնային և ոչ սակագնային կարգավորումը
- Արտաքին առևտրի ոչ սակագնային կարգավորումը

ԹԵՄԱ 5. Միջազգային մարքեթինգը որպես միջազգային բիզնեսի արդյունավետության պայման

- Միջազգային մարքեթինգը որպես շուկայական հարաբերությունների ենթահամակարգ
- Միջազգային ընկերությունների շուկայավարության առանձնահատկությունները
- Ժամանակակից միջազգային մարքեթինգի խնդիրները

ԹԵՄԱ 6. Միջազգային արժութային հարաբերություններ

- Միջազգային արժութային համակարգի ձևավորումը
- Ոսկյա դեվիզային (Բրետոն-Վուդոյան) համակարգ*
- Լոդացող արժութային համակարգ (Ճամայկայի արժութային համակարգ)
- Արժութային փոխարժեքի էությունը
- Միջազգային արժութային քաղաքականություն

ԹԵՄԱ 5. Միջազգային մարքեթինգը որպես միջազգային բիզնեսի արդյունավետության պայման

- Միջազգային մարքեթինգը որպես շուկայական հարաբերությունների ենթահամակարգ
- Միջազգային ընկերությունների շուկայավարության առանձնահատկությունները
- Ժամանակակից միջազգային մարքեթինգի խնդիրները

ԹԵՄԱ 6. Միջազգային արժութային հարաբերություններ

- Միջազգային արժութային համակարգի ձևավորումը
- Ոսկյա դեվիզային (Բրետոն-Վուդոյան) համակարգ*
- Լոդացող արժութային համակարգ (Ճամայկայի արժութային համակարգ)
- Արժութային փոխարժեքի էությունը
- Միջազգային արժութային քաղաքականություն

ԹԵՄԱ 7. Աութոսրսինգը միջազգային բիզնեսում

- Աութոսրսինգի էությունը
- Գործնական աութոսրսինգի ձևավորումը և զարգացումը
- Աութոսրսինգային ծառայությունների համաշխարհային շուկա

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Կազմակերպության զարգացման ռազմավարության կողմնորոշումը դեպի աութսորսինգ <p>ԹԵՄԱ 8. Ազատ տնտեսական գոտիներ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ազատ տնտեսական գոտիների էությունը, տեսակները և հիմնական բնութագրական գծերը ▪ Ազատ տնտեսական գոտիների ներդրումային կլիմայի առանձնահատկությունները* ▪ Ազատ տնտեսական գոտիները որպես համաշխարհային տնտեսության մեջ ինտեգրման միջոց ▪ Ազատ տնտեսական գոտիների զարգացումն օֆշորային կենտրոնների օրինակով <p>ԹԵՄԱ 9. Չափագրումը՝ ստանդարտացումը և հավաստագրումը՝ սերտիֆիկացումը միջազգային բիզնեսում</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Արտադրանքի մրցունակության բարձրացումը որպես միջազգային բիզնեսի զարգացման գրավական ▪ Չափագրման և հավաստագրման բովանդակությունը միջազգային բիզնեսում ▪ Չափագրման, հավաստագրման գործընթացների ապահովումը համաշխարհային տնտեսությունում ▪ ISO չափորոշիչները ժամանակակից միջազգային բիզնեսում
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>15. Գնահատում</p> <p>Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ▪ իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման: <p>Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁷:</p>

¹⁷«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

	<p>15.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր, ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր: <p>15.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում. Դասընթացն ամփոփվում է <u>քննությամբ</u>: Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ջեֆֆրի Դ. Սաքս, Լարրեյն Բ., «Մակրոտնտեսագիտությունը գլոբալ տնտեսությունում», Երևան 2002թ. 2. Դարբինյան Ա. Վ. «Հայաստանը միջազգային տնտեսական ինտեգրացման գործընթացում», Երևան 2002թ. 3. Շահոյան Ա. Գ., Թադևոսյան Ա. Ս «Ֆիրմաների արտաքին տնտեսական կապերը և միջազգային արտաբժույթային հարաբերությունները» /Ուս. Ձեռնարկ, Երևան 2003թ. 4. Օդաբաշյան Վ. և ուրիշ. «Միջազգային բիզնեսի հիմունքներ», Ուս. ձեռնարկ, Երևան 2006թ. 5. Авдокушин Е.Ф. Маркетинг в международном бизнесе: Учебн., М.: „Дашков и К.,“ 2002 6. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения. М.: Юристь, 2002. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Булатова А.С. "Мировая экономика", Юристь, М.: 1999. 2. Даниельс Д., Радеба Л.Х. "Международный бизнес". М.: Дело,

	1994
--	------